

شیوه‌های نو

در ادبیات جهان

رمان آمریکا

دوره بعد از جنگ جهانگیر اول

چنانکه میدانیم امریکا، همچون ممالک اروپائی، باهیولای و حشتاک و آتش خانمانسوز جنگ بین المللی اول موافق نگشت. سرزمینش خراب نشد، همچون فرانسه قریب یک میلیون و نیم از جوانانش بخاک و خون نفلطیدند و فقر و بریشانی هر گزمانند اروپا بر آن کشور مستولی نشد.

امریکا، عکس اروپا، در سالهای بعد از جنگ اول وضع مالی و اقتصادی بسیار خوبی داشت، مهدلک نسل جوان بعد از جنگ از زندگانی امریکا ناراضی بود. این گروه ناراضی جوانانی بودند که در ۱۹۱۷ هنگامی که امریکا وارد میدان جنگ شد بدعوت و و در روسیلین رئیس جمهور امریکا، بادلی پرامید، تحصیل و کار خود را رها کرده و بازروی استقرار صلح و آرامش و دموکراسی و عدالت در جهان، بجهة جنگ شتافتند. تمدن اسلامی جمعی در این راه جان سپردند و جمیع کثیری مشقات جانگزای آن جنگ مخوف را بسته هر چه تمامتر تحمل کردند.

چون آتش جنگ خاموش شد و این جوانان بخانه برگشتند، ره آوردی جز ناامیدی و بدینه و بی اعتقادی با خود نداشتند. فداکاریهای خود و جانبازیهای میلیونها نفر دیگر را در آنطرف دریا یعنی در اروپا بیهوده و عیث و مسخره دیدند و معنی جنگ را دانستند.

عده‌ای از این فریب خورده‌گان در امریکا ماندند. و به باده گساری رو آوردند و در کلوهای شب، تار و زدفع ملال نمودند و با موسیقی سر سام آور جاز، روح خسته و دل ناامید خود را پریشانتر ساختند.

مخصوصاً مرکزان این عده از روشنفکران و هنرمندان در نیویورک «گرینویچ و بلیج» بود، که میتوان آنرا جلوهای از همون پارناس آنروزی پاریس دانست.

عده‌ای مقاومت کردند و بانوشن کتابها و سرودن اشعاری که اهمیت چندان نداشت خویش را سرگرم ساختند. عده‌ای نیز محيط امریکارا طاقت‌فرسا وغیرقابل زیست احساس کرده جلای وطن کردند و باروبا و مخصوصاً پاریس که ارض موعود هنرمندان و نویسنده‌گان بود روی آور شدند. در پاریس مرکز آنها محله مون‌پارناس بود (امروز سن زرمن دپره مرکز هنرمندان و روشنفکران شده است) و در آنجا چند نقاش پیشرو فرانسوی مخصوصاً دو امریکائی بنام عزرابوند E. Pound شاعر و بانو گر ترود اشتاین که از مدتی پیش در آنجا معتکف شده بودند، دلیل راه‌پناهندگان روشنفکر شدند.

گر ترود اشتاین از زنان نویسنده امریکائی است که از سال ۱۹۰۳ بعد در پاریس اقامت گزیده و در آنجا با پیکاسو و ماتیس و برآک آشنا شده بود. هر چند آثار این زن اهمیت بسیار ندارد ولی نفوذ او از ۱۹۲۰ در جوانان روشنفکر امریکائی که پاریس آمده بودند فراوان است.

از نویسنده‌گان جوانی که در دوره بعد از جنگ مخصوصاً از ۱۹۲۵ روی کار آمدند سه تن را در آینه با اختصار معرفی می‌نماییم که شهرت جهانی یافته‌ند و از نویسنده‌گان طرز اول امریکا هستند.

۱- **دس پاسوس Dos Passos** دس پاسوس بسال ۱۸۹۶ در شیکاگو متولد شد. پدر بزرگش پرتقالی بود. در دانشگاه هاروارد تحصیل کرد، در ۱۹۱۷ هنگام جنگ بست راننده آمبولانس در جبهه فرانسه و سپس در صلیب احمر در جبهه ایتالیا خدمت کرد و تجربه‌ای تلخ از جنگ اندوخت. پس از خلع سلاح، دس پاسوس که زندگانی جدید را سراسر بوج و بی معنی می‌دید، نارضای خویش را از این زندگانی در او لین کتابهای خود بیان کرد.

از ۱۹۲۰ تا ۱۹۲۷ بعنوان خبرنگار مدتی در هون پارناس بسر بردویس مسافرت‌های با سپانیا و ایتالیا و بلغارستان و قفقازیه و سوریه و ایران نمود و کتابی درباره این مسافت‌ها بنام «اورینت اکسپرس» دارد که شاعرانه و سرگرم گننده است.

یکی از کتابهای مشهور این نویسنده، داستان «ماهیاتان ترانسفر Manhattan Transfer» (۱۹۲۵) است که بادقت تمام در آن صور و حالات و جنبه‌های مختلف زندگانی مردم نیویورک را تشریح نموده و جامعه سرمايه داری را محکوم کرده است. در این کتاب نویسنده، تکنیک تازه‌ای بکار برده و بکرشته مناظر مختلف زندگی را همچون سینما یکی بعضاً دیگری نشان داده است.

در سه داستان مفصل دیگر که از سال ۱۹۳۰ تا ۱۹۳۶ انتشار یافت و در

سال ۱۹۳۸ در یک مجلد تحت عنوان «يو. اس. آ. س. آ.» جمع آوری شده است، تمدن امریکائی را یکباره مورد انتقاد سخت قرار می‌دهد. دیسه کاران و تروستان را که در جامعه جلوی افتند تحقیر می‌کنند و حسن ترجم خود را نسبت به بدباطالان واشخاص محظوظ و کم روودستکار که در تمدن ظاهری امریکا و در آن دستگاه وسیع خرد و سایده می‌شوند، نشان می‌دهد. در این اثر بزرگ دس پاسوس کوشش کرده است تصویر ۲۵ سال اول قرن یستم امریکارا تقاضی کند.

هنگام جنگ‌های اسپانیا دس پاسوس دیگر بازعنوان خبرنگار به مادرید نزد مبارزان دست چپ می‌رود در آنجار فیق ایام جوانی خود همینگوی را می‌یابد و کتابی هم بنام «مسافرت‌های بین جنگ Wars Journeys Between Wars» در ۱۹۳۸ می‌نویسد.

در داستانهای که دس پاسوس از ۱۹۳۶ بعده نگاشته است، حس بدینی که بشدت در کتاب «يو. اس. آ.» او دیده می‌شود تخفیف یافته و نسبت بوطن خود کمتر ناامید و مایوس است.

۲- ارنست همینگوی Ernest Hemingway ارنست همینگوی در ایلی نوازندیک شیکاگو از خانواده‌ای آنگلوساکن بسال ۱۸۹۸ متولد شده است. پدرش طبیب بود. همینگوی از کودکی به هوای آزاد و روش علاقه مفرط داشت و در مدرسه به مشت بازی و بازی فوتbal و غربت فراوان نشان میداد و در این دوران بازی معروف بود. از آغاز جوانی مصمم شد که با اشتغال بکارهای گونا گون زندگی خود را اداره کند. در نوزده سالگی هنگام جنگ بین المللی اول زمانی که هنوز امریکا وارد جنگ نشده بود با میلی سرشار و شووقی تمام بیندان جنگ شتافت و در لشکر ایتالیا مشغول خدمت گردید. در جنگ نشان گرفت و بسته می‌گردد و در نتیجه پس از خاتمه آن بلای عمومی او همچون بسیاری دیگر جز کشتار و قصابی آدمیان و دروغ و فریب خاطره‌ای از آن غوغای در یادش نماند پس از آنکه با امریکا باز گشت بست مخبر روزنامه بخاور می‌اند و بعد پیاریس آمد و از ۱۹۲۷ تا ۱۹۲۱ در آنجا زیست.

در این شهر باسایر هموطنان امریکائی که جلای وطن کرده و در محله هون پار ناس بسرمی بردن آشنازی یافت و بعده‌ای که گردبانو گر تروداشتن این جمی گشته بودند علاقه فراوان داشت و تأثیر این زن در بر انگیختن وی بنویسندگی بسیار است.

اولین داستانهای کوتاه او در ۱۹۲۳ انتشار یافت و با نوشتن داستان «آفتاب هم طلوع می‌کند The sun also rises» به سال ۱۹۲۶ مشهور شد. در این داستان گروهی از آوارگان را وصف می‌کند که در پاریس یکار

سخن

بسربده و باباده گاری و شهو ترانی دفع ملالت می کنند. اهمیت و تازگی این داستان چنانکه هوریس گواندرو در کتاب خود راجع بادیات امریکانو شته مخصوصاً از اینجهت است که اولین دفعه در ادبیات امریکا در آن موقع داستانی نوشته میشد که در آن از اشخاص خوب و صالح و شجاع، صحبتی نبود و اولین بار نویسنده ای قهرمانان داستان خود را از اشخاص بی کاره و بی ارزش که مخصوصاً پس از جنگ بین المللی اول عده آنها در مون پار فاس زیاد بود انتخاب گرده است.

داستان «وداع با اسلحه A Tarewell to Arms» که در ۱۹۲۹ انتشار یافت بر شهرت و اهمیت همینگوی افزود.

در قسمت اول این داستان صحنۀ جنگ ایتالیا را شرح داده است و در قسمت دوم که داستانی عشقی است، نویسنده، راننده آمبولانس امریکائی را که در ارتش ایتالیا خدمت میکند و صفتینهاید که مجروح شده و در مریضخانه با پرستاری اسکان نموده آشنا میگردد و عاشق هم میشوند و در نتیجه بی هیچ پیشمانی و ندامتی از جنگ فرار کرده و بسویس میروند وزن هنگام وضع حمل بدرود حیات می گوید.

از همان اوایل جنگهای اسپانیا همینگوی یعنوان معتبر روزنامه بدان دیار نزد جمهوری خواهان رفت و برای آنها کار میگرد و طرفدار هدف و نیت آنان بود.

در مادرید ماهها در صفحه اول جنگ در زیر آتش زیست و علاوه بر یک قطعه نمایشنامه، داستان معروف خود بنام «این ناقوس مرگ کیست For Whom the Bell Tolls» را سال ۱۹۴۰ نوشت که از شاهکارهای ایجاد جامع علوم اسلامی

این کتاب داستان جوانی امریکائی است که با اینمانی تمام بصف جمهوری خواهان اسپانیولی پیوسته و مأمور خراب کردن پلی شده است که میداند جان خود را در آن فدا خواهد کرد، معدله کم‌مأموریت را با نجات می‌رسانند و بل خراب میشود و در حالیکه طرفداران فرانکو نزدیک است بر سند، مجروح در حال مرگ می‌مانند...

در این کتاب نویسنده نشان داده است که اصولی مانند حقیقت، آزادی و حیثیت بشری وجود دارد که سزاوار است در راه آن تاییای جان کشید و بطیب خاطر و رضای دل جان بر سر آن باخت.

شاید اگر در ۱۹۳۰ از معتقدان و روشنفکران نسل جوان در فرانسه و یا امریکا سؤال میشد که بزرگترین نویسنده امریکائی معاصر کیست اکثریت

نژدیک با تفاوت همینگوی را معرفی می کردند. این نویسنده امروز آن مقام شامخ بیست سال قبل خود را در امریکا نداشت و هوریس کواندرو که از اولین کسانی است که بترجمه آثار همینگوی پرداخته و اورا بخواستند گان فرانسوی شناسانده است، اکنون بالجهنی مقررون بیأس و نامیدی از او صحبت می کند. بهر حال مسلم آنست که همینگوی از نویسنده کان معاصر طراز اول امریکاست.

۳- ویلیام فاکنر William Faulkner فاکنر نویسنده ایست که بتدریج در امریکا کسب شهرت نموده است. آثار این نویسنده هنوز هم در این کشور خواننده کثیر و فروش زیاد ندارد. بر عکس در فرانسه طبقه روشنفکر ارزش فوق العاده برای اوقات لندن.

آندره مالرو نویسنده شهیر فرانسه بر ترجمه فرانسه کتاب «معبد Sanctuary» مقدمه ای نوشته وزان پل سارتر مقالاتی چند درباره اونگاشته است.

فاکنر بسال ۱۸۹۷ درهی سی سی بی متولد شده و دوران کودکی و ایام مدرسه را در شهر کوچک اکسفورد که در داستانهایش آنرا چفرسن می نامد گذرانده است.

در ۱۹۱۶ قبل از ورود امریکا به جنگ^۱ بخدمت در نیروی هوایی کانادا وارد شد و بجنگ رفت و در نتیجه یک سانحه هوایی بسختی مجروح شد و با بدیینی ویأس و خاطرهای زننده از جنگ، بوطنش یز گشت و برایر فقر و تنگdestی بکارهای کوناگون پرداخت و نویسنده کی راهدف خویش ساخت.

اوهم چون دسپاسوس و همینگوی اولین کتاب خود را در سال ۱۹۲۶ با نوشتن داستان جنگی بنام «مزد سرباز soldier's Pay» که قهرمان آن سربازی است که مجروح و بدینی و ناراضی بوطن بر می گردد و در اطراف خود جز خود پرستی نمی بیند شروع کرد.

داستان «هیاهو و خشم The sound and the Fury» (۱۹۲۹) که سرگذشت تأثیراتگیر خانواده ای را شرح داده است، اثری است که نام فاکنر را بلند آوازه ساخت.

داستان دیگر این نویسنده که باید از آن یاد کرد کتاب «سارتوریس sartoris» (۱۹۲۹) است. در این داستان موضوعی مورد بحث قرار گرفته است که بعداً اساس فکر و نوشته های این نویسنده می شود و آن نقاشی جنوب امریکا یعنی قسمت می سی بی و جنگها ای انفعال است. برایر این جنگها بعقیده نویسنده، نسل مردان شریف قدیمی منقرض شده و دشیه کاران و اشخاص

متقابل و حبله گر بروی کارمی آیند.

داستان « معبد sanctuary (۱۹۳۱) »، از خشت ترین و زدنده ترین داستان های فاکنتر است و چنانکه گذشت خواننده زیاد داشته است.

قهرمان این داستان دوشیزه دانشجویی است شهوتی که راهزنی عنین با چوب بال از او ازالت بکارت میکند و برادر این جنایت یک سلسله وقایع اتفاق میافتد.

فاکنتر آثار فراوانی دارد که متأسفانه شرح آن در این مختصر میسر نیست.

آنچه در آثار این نویسنده جلب توجه میکند نخست بدینی شدید اوست. دیگر از خصوصیات نویسنده کی او تشریح و نقاشی مناظر و حالات مختلف از هنر ناموس، بی عصمتی، کشتن و قطع اعضاء و جزایهای است. بهمین سبب طرفداران عفت قلم و پیر و ان حراست و مراعات سخت اصول اخلاقی از مخالفان سر سخت این نویسنده میباشد.

دیگر از مشخصات این نویسنده، شبوه خاص او در توجه بزمان است که خواننده را معمولاً گیج و گمراه میکند. تقریباً هیچگاه نویسنده داستانی را مرتب و بتدریج ازابتدا تا انتهای آن شرح نمیدهد، بلکه اغلب از آخر مطلب شروع میکند.

این نویسنده، خواننده را در مقابل اجزاء پراکنده موضوع و مسائلهای میگذارد که تعبیر و حل آن فقط پس از صحبتها و مکالماتی که قطع شده و دوباره شروع میشود میسر میگردد.

(دنباله دارد)
جمشید هفتاح

پهلوی جامع علوم اسلامی